

ORĘDOWNIK POWIATU KOŹMIŃSKIEGO

Abonament:
kwartalnie: w ekspedycji 180.00 mk.
" na pocztę 189.00 mk.
numer pojedynczy 10.00 mk.

Dział urzędowy ≡ nieurzędowy
Koźmin, środa dnia 5-go kwietnia 1922 r.

Ogłoszenia:
wiersz nonparelowy lub miejsce jego 10.00 mk.
wiersz reklamowy w dziale nieurzędowym 20.00 mk.
Dla ogłaszających z poza powiatu 50% więcej

Nr. 27 Za redakcją: Dział urzędowy: Starostwo; nieurzędowy: E. Kraszewski w Koźminie | Druk: ZAKŁAD GRAFICZNY EDWARDA KRASZEWSKIEGO w KOŹMINIE | Rok 35
Wychodzi 2 razy tyg. Ogłoszenia przyjmuje się do wtorku i piątku godz. 9 przedpoł. | Nakład własnej księgarni. Telefon 84. Adres telegraficzny: Orędownik Koźmin

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeskąd w zakładzie, strajków lub tym podobnych nieprzewidzianych okoliczności wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub doudskodowania.

Dział urzędowy

Nr. 161. Rozporządzenie policyjne o godz. policyjnej.

Na zasadzie pp. 6, 12, 15 ustawy o zarządzie policyjnym z 11. marca 1850 (Zb. U. 215 oraz pp. 137 i 139 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30. lipca 1883 Zb. U. 195) postanawiam za zgodą wojewódzkiego sądu administracyjnego na obszar Województwa Poznańskiego co następuje:

Art. 1.
Wszystkie lokale publiczne jako to restauracje, kawiarnie, wyszynki, kabarety, sale do zabaw i tańców i t. p. mogą być otwarte do godziny 11 wieczorem, lokale z obsługą kobiecą do godziny 10-tej wieczorem.

Art. 2.
Miejscowe władze policyjne władne są dla poszczególnych w art. 1 wymienionych lokali wyznaczyć późniejszą godzinę policyjną i to stałe lub przejściowo.

Zezwolenie na późniejszą godzinę policyjną może być każdej chwili odwołane.

Art. 3.
W miejscowościach w których zachodzi obawa zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego z powodu nadmiernego użycia napojów alkoholowych, może miejscowa władza policyjna dla poszczególnych lokali wyznaczyć na pewien okres czasu wcześniejszą godzinę policyjną.

Art. 4.
Dla lokali, co do których policyjnie stwierdzono, że się w nich wyłącznie lub przeważnie sprzedaje wódkę, wyznacza się jako godzinę policyjną godzinę 9 wieczorem.

Art. 5.
Przed godz. 9 z rana sprzedaż lub podawanie wódki w wyszynkach jest wzbronione.

Art. 6.
Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia karani będą grzywną do 600 marek a w razie nieściągalności grzywny odpowiednim aresztem.

Art. 7.
O ile postanowienie ustawy z dnia 23. kwietnia 1920 r. (Dz. U. nr. 37) dot. sprzedaży napojów alkoholowych zawierają dalej idące ograniczenia natenczas odnośne postanowienia mają zastosowanie.

Art. 8.
Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczasowe rozporządzenia, dotyczące godziny policyjnej.

— L. dz. 1375/22 II. a. —
Poznań, dnia 16. lutego 1922 r.

Wojewoda
(—) Dr. Celichowski

Powyzsze podaje do publicznej wiadomości.
— L. dz. 1206/22 St. —

Koźmin, dnia 3. kwietnia 1922 r.

Starosta
w zast. Andrzejczak
Starszy Sekretarz powiatowy

Nr. 162. Dotyczy cen soli.

Województwo Poznańskie ustanowiło na mocy porozumienia z Saliną z polecenia Ministerstwa byłej dzielnicy Pruskiej, następujące ceny soli w sprzedaży hurtownej 1. ctr. soli „Warzonki” na . . . 2900,—mk.
" " kamiennej mielonej na 2700,— "
" " okruchowej na . . . 2350,— "
detailednej " " „Warzonki” na . . . 3500,— "
" " kamiennej mielonej na 3200,— "
" " okruchowej na . . . 2850,— "

Powyzsze ceny ustanowione na sól podaje się do publicznej wiadomości.

Kupcom, którzy nie zastosują się do cen wyznaczonych będzie sprzedaż soli odebrana.

— L. dz. 50/22 R. H. —
Koźmin, dnia 21. marca 1922 r.

Starosta, podp. Czarnecki.

Nr. 163. Pana Stanisława Frackowiaka, organistę w Wielosiu mianuję niniejszem od 27. marca 1922 r. agentem Krajowego Ubezpieczenia Ogniowego w Poznaniu, na okolicę Wielowieś w powiecie koźmińskim.

Wymieniony jest również upoważniony w innych miejscowościach powiatu i poza powiatem w obwodzie Województwa Poznańskiego do werbowania członków dla wyżej wymienionego Ubezpieczenia.

Do zastępowania wspomnianego towarzystwa są agenci nie upoważnieni. — L. dz. 39/22 S. O. I. —
Koźmin, dnia 28. marca 1922 r.

Starosta
w zast. Andrzejczak

Nr. 164. W gminie szkolnej Łągiewniki na przeciąg 6 lat wybrany i przezemnie potwierdzony został na rendanta Kasy szkolnej p. Marcin Jędrkowiak w Łągiewnikach. — L. dz. 43/22 S. O. I. —
Koźmin, dnia 27. marca 1922 r.

Starosta.
w z. Andrzejczak.

Nr. 165. W gminie szkolnej Głuchów na przeciąg 6 lat wybrany i przezemnie potwierdzony został na rendanta Kasy szkolnej p. Tomasz Matyla, gospodarz w Głuchowie. — L. dz. 40/22 S. O. I. —
Koźmin, dnia 27. marca 1922 r.

Starosta.
w zast. Andrzejczak.

Nr. 166. Następujące osoby zamierzają z powiatu tutejszego wyprawać się do Niemiec.

1. Marcin Glaser, urzędnik gospodarczy z Borzęciczek wraz z rodziną
2. Hartwig Glaser urzędnik gospodarczy z Borzęciczek
3. Friedrich Rothe, robotnik z Gumienic.

Osoby i urzędy mające jakiegokolwiek pretensje do powyższych osób, zechcą się w przeciągu 6 dni w tutejszem Starostwie pokój nr. 3 zgłosić.

Koźmin, dnia 4. kwietnia 1922 r.

Starosta, w z. Andrzejczak.

Nr. 167. Poszukuje się od zaraz względnie od najpóźniej 15. kwietnia b. r.

1. pomocnika biurowego obeznanego z prowadzeniem dzienników i ze sprawami rejestratury.

2. młodszego gońca biegłego w piśmie. Pierwszeństwo mają inwalidzi wojenni.

Zgłoszenia ze życiorysem, metryką urodzenia, świadectwem moralności, świadectwem szkolnym i innymi świadectwami (odpisami uwierzytelnionymi) należy przesłać do Wydziału Powiatowego w Koźminie (Starostwo). — L. dz. 336/22 W. P. —
Koźmin, dnia 27. marca 1922 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
Czarnecki.

Obwieszczenia innych władz.

Nr. 168. Okólnik
do nauczycielstwa szkół powszechnych w sprawie udziału w „Kursie metodycznym dla pracowników oświatowych”.

Na podstawie instrukcji Wydziału Oświaty Pozaszkolnej w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego odbędzie się w auli seminaryjnej w Koźminie w poniedziałek, 10. kwietnia b. r. od godziny 10-tej rano do 4-tej popołudniu

Kurs metodyczny dla pracowników oświatowych, na którym obok prelegentów tutejszych przyrzekli wygłosić wykłady także pracownicy z Wydziału Oświaty Pozaszkolnej w Poznaniu.

Całe nauczycielstwo, Inspektoratowi memu podległe, zachęcam gorąco do udziału w powyższym kursie.

Powołaną do udziału jest każda siła nauczycielska która lud szczerze kocha, widzi potrzebę uświadomienia narodowego i obywatelskiego szerokich mas i czuje zapał do pracy nad oświatą ludu.

Każda miejscowość, gdzie jest szkoła polska, winna być na kursie reprezentowana conajmniej przez jedną siłę nauczycielską.

Dla uczestników zamiejscowych przewidziane są stypendja w takiej wysokości, iżby pokryć mogły koszt podróży i pobytu w Koźminie.

W razie niemożliwości udzielenia stypendjum wszystkim petentom pierwszeństwo będą mieć ci, którzy wykazać się mogą czynnym udziałem w pracy oświatowej pozaszkolnej.

Zgłoszenia i wnioski o stypendjum skierować należy niezwłocznie do Inspektoratu szkolnego.

Odpowiedź urzędową otrzymają tylko ci petenci, których wniosku nie było można uwzględnić.

W zgłoszeniu podać należy:

1. imię i nazwisko,
2. miejscowość,

3. wykształcenie (do jakich szkół uczęszczał, gdzie i aż do której klasy,
4. dotychczasowy czynny udział w pracy oświatowej pozaszkolnej (gdzie i przez jaki przeciąg czasu), a mianowicie:
 - a) w bibliotekach,
 - b) w wykładach,
 - c) w wieczornicach ludowych, obchodach, teatrach amatorskich itd.,
 - d) w kursach.

Koźmin, dnia 4. marca 1922 r.
Inspektor szkolny, Chojecki.

Dział nieurzędowy

Sprawy polskie

Z POBYTU MIN. SKIRMUNTA W PARYŻU.

Paryż, 31. 3. (K. P.) Wczoraj o 11 rano przybył do ministerstwa spraw zagranicznych minister Skirmunt i odbył dłuższą konferencję z Della Rosse'em. Minister odwiedził następnie ks. Radziwiła, marszałka Focha, oraz odbył konferencję z ambasadorami japońskim i czeskosłowackim. W południe członek legacji polskiej Józef Wielowiejski podejmował ministra polskiego obiadem.

Paryż, 31. 3. (K. P.) Minister polski dla spraw zagranicznych Skirmunt przyjął wczoraj reprezentantów prasy paryskiej i złożył jej obszernie oświadczenie, które wywarło jak najlepsze wrażenie. Prasa paryska wieczorna zwraca uwagę swym czytelnikom na pewność, która cechuje Skirmunta w sprawie rosyjskiej. Minister podkreślił, że układ z państwami bałtyckimi niema charakteru agresywnego. Polska uczyniła wszystko, aby z Rosją utrzymać dobre stosunki. Jedynie tylko Rosja stale szykuje niespodzianki. Co do odbudowy Rosji, minister podkreślił konieczność współdziałania wszystkich państw ze sobą.

Paryż, 31. 3. (K. P.) Minister Skirmunt wezwał do stolicy Francji posła polskiego w Hadze Wierusza-Kowalskiego, aby porozumieć się z nim co do swej podróży londyńskiej.

Paryż, 30. 3. (PAT. Havas.) W czwartek minister Skirmunt odbył dłuższą rozmowę z marszałkiem Fochem, oraz dyrektorem departamentu politycznego minister spraw zagranicznych p. Perettim. W piątek minister Skirmunt spotka się z ministrem wojny Maginotem, delegatem Francji na konferencję genueńską ministrem sprawiedliwości Barthou i prezydentem senatu oraz delegatem francuskim przy Lidze Narodów Bourgeoisem. W sobotę minister Skirmunt odbędzie konferencję z Poincarem, w niedzielę zaś w południe opuści Paryż udając się do Londynu.

Londyn, 30. 3. (PAT. Havas.) W rozmowie z paryskim przedstawicielem Agencji Reutersa minister Skirmunt oświadczył, iż konferencja genueńska wykaże, że dążenia Polski idą całkowicie w kierunku utrzymania polityki pokojowej w Europie środkowej.

P. SKIRMUNT U KRÓLA ANGIELSKIEGO

(Rzp.) Paryż, 1. kwietnia. — Dowiaduje się, że p. Skirmunt opuści jutro Paryż i uda się do Londynu. Tam zostanie p. Skirmunt przyjęty przez króla Jerzego, który zaprosił go na śniadanie. Wiadomość ta wywołała w polskich kołach politycznych ożywione komentarze. Uderza fakt, że król angielski wyraził obecnie życzenie spotkania się z polskim ministrem spraw zagranicznych, podczas gdy niespełna rok temu poprzedni minister spraw zagranicznych p. Sapieha, bawiąc w Londynie, nie był u króla i miał znaczne trudności w porozumiewaniu się z Rządem angielskim. Jest to wskazówką, że w Anglii zaszła zmiana poglądów w stosunku do Polski.

P. Skirmunt skorzysta z pobytu swego w Londynie by w odpowiednim miejscu przedłożyć życzenia Małej Ententy i uchwały Zjazdu Bałtyckiego dotyczące Zjazdu Genueńskiego.

Ze świata

Śmierć b. cesarza Karola Habsburgu.

(Rzp.) — BERLIN, 1. kwietnia. Reuter donosi z Wiednia, że b. cesarz Karol Habsburg zmarł dzisiaj w Funchal. Wiadomość o jego śmierci doszła do Wiednia o godz. 9-tej wieczorem. Wprawdzie dotychczas niema jeszcze potwierdzenia ze strony prywatnej, jednak nie ulega wątpliwości, że wiadomość ta jest prawdziwa.

W kołach zbliżonych do dawniejszego dworu austriackiego podają już bliższe szczegóły testamentu b. cesarza, który nosi charakter czysto polityczny. Zmarły nie posiadał w majątku więcej aniżeli 100 milionów koron austriackich. Między innymi postanowieniami

w testamencie prosi zmarły o pochowanie go w gorbuciu OO. Kapucynów w Wiedniu.

Wiadomość o zgonie Karola przyjęto w Wiedniu chłodno. Kilka dzienników wydało nadzwyczajne dodatki. Natomiast w Budapeszcie wiadomość o śmierci b. Króla Karola wywołała olbrzymie wrażenie. Twierdzą tu, że Karol poświęcił się dla węgier, gdyż na skutek ostatniej jego próby powrotu do Węgier skazano go na pobyt w okolicy niezdrowej i wśród warunków, które spowodowały jego śmierć.

B. cesarz Karol został bezpośrednim następcą tronu po zamordowaniu arcyks. Franciszka Ferdynanda w Serajewie 28 czerwca 1914. Na chwilej się już bardzo tron monarchii austriacko-węgierskiej wstąpił po śmierci Franciszka-Józefa I 21 listopada 1916. Ustąpił on po rozpadnięciu się państwa w pierwszych dniach listopada 1918 i udał się do Szwajcarii. Stamtąd urządził dwukrotnie pamiętne wyprawy na Węgry, wskutek których został na mocy uchwały Rady Ambasadorów zesłany na Madeirę. Pozostawił żonę b. cesarżową Zytę i pięcioro dzieci.

Wiadomości pozamiejskowe

Podwyższenie opłat kolejowych. Dotychczas Dyrekcja kolei pobierała od wagonu stojącego na torze bez wyładowania ponad 8 godzin 960 mk. za każdy dzień, obecnie opłata ta została podwyższoną do 2560 mk.

Wyплаты w walucie niemieckiej. Biuro Pras. Min. Skarbu podaje do wiadomości: W sprawie zezwoleń na przyjmowanie wypłat w walucie niemieckiej od niemieckich zakładów ubezpieczeń, które poprzednio działały w b. dziel. pruskiej, należy odtąd zwracać się do delegata Min. Skarbu dla spraw dewizowych w Poznaniu. Dotychczas zezwoleń tych udzielał departament skarbu Min. b. dziel. pruskiej. Delegat

Min. Skarbu dla spraw dewizowych udziela również zezwoleń na uiszczanie w powyższych zakładach wkładek w walucie niemieckiej.

Pielgrzymka polska do Rzymu. Episkopat polski postanowił przy pomocy osobnego komitetu urządzić pielgrzymkę do Rzymu na międzynarodowy kongres Eucharystyczny. Rząd polski przyrzekł ją poprzeć wyrobieniem pewnych zwolnień i wyznaczeniem osobnego pociągu, który ma zawieźć pielgrzymów do Rzymu i po dziesięciodniowym tam pobycie przywieźć do kraju.

Odjazd z Warszawy nastąpi dnia 16 maja (we wtorek) około godz. 8 rano. Wsiadać do pociągu będzie można także w Kuluszkach, Częstochowie, Krakowie (16 maja o godz. 9 wieczorem) i Oświęcimiu.

W Rzymie komitet polski stara się o wyjednanie wspólnej audencji w Watykanie, jakoteż o urządzenie osobnych nabożeństw dla Polaków, wynalezienie mieszkań z wiktem, zamówień dorożek i t. p. Podróż tam i z powrotem, wraz z wizami paszportu, z dziesięciodniowym utrzymaniem w Rzymie i z dorożkami w wspólnych wycieczkach, kosztować będzie mniej więcej: I. klasą 40 tys. mk. polskich, II. klasą 30 tys., III. klasą 20 tys. mk. polskich; zdaje się jednak, że wskutek spadku marki polskiej dopłata będzie nieunikniona. Prócz tego na sprawunki w Rzymie będzie potrzebna większa lub mniejsza ilość lir włoskich, które obecnie tak stoja, że za 1 lirę płaci się 225 mkp. W nabywaniu lir może komitet pośredniczyć.

Kto chce wziąć udział w tej pielgrzymce, zechce zgłosić się bezzwłocznie do ks. Józefa Sebastjana Pelczara, biskupa przemyskiego i przewodniczącego komitetu. Równocześnie należy postarać się w swoim starostwie o paszport, jako dla uczestnika pielgrzymki, w ciągu dwóch tygodni przelać czekiem, dostarczoną przez komitet, do Banku krajowego w Przemyślu kwotę odpowiadającą klasie wybranej i zamówionej ilości lir, wprost zaś do komitetu swój

paszport w celu wyjednania wizy w 3-eh konsulatach. Po odebraniu pieniędzy prześle komitet każdemu uczestnikowi pielgrzymki paszport wizowany, osobną legitymację, bez której nikt nie będzie wpuszczony do pociągu, i szczegółową instrukcję, a kokardę i zamówione liry włoskie wręczy podczas jazdy przez przewodników. Listę uczestników zamknie się niedługo 15. kwietnia.

Ciekawe nowiny

Najstarszy dziennikarz. Wszystko obliczająca statystyka dowodzi, że do stanów, cieszących się życiem najdłuższym, zaliczyć należy stan duchowny, dziennikarstwo natomiast ma należeć do stanów, nie cieszących się długowiecznością.

Wyjątkiem zatem w tej regule być musi dziennikarz francuski, p. Amable Maillot-Saint-Prix, urodzony w Paryżu 25. lutego 1821 r. i nie tylko żyjący, lecz pracujący i piszący dotychczas, jak człowiek w sile wieku.

Przeszło stuletni ten dziennikarz dostarcza regularnie kroniki tygodniowej tygodnikowi „L'Abeille de Corbeil”, w którym podpisuje się Jean d'Abmbley, a do tego robi staranie jej korektę.

Spokojny, systematyczny, pracowity jest bez wątpienia nestorem dziennikarstwa nie tylko francuskiego, lecz całego świata.

Ruch w Towarzystwach

Towarzystwo Kołowników w Koźminie. Miesięczne zebranie Towarzystwa naszego odbędzie się w piątek, dnia 7-go kwietnia rb. o godzinie 8-mej wieczorem w lokalu druha Grodzkiego. O liczne przybycie wszystkich członków uprasza Zarząd.

Unieważnia się następujące „Tymczasowe zaświadczenie demobilizacji“:

Wystawione w dniu 23. lipca 1921 dla Chytrowskiego Józefa, ur. 17. 6. 98 w Rzemichowie zamieszkałego w Wielosiu powiat Koźmiński.

Szer. Nawrockiego Józefa nr. 260/01 ur. 15. 3. 01 w Pogorzeli zamieszkały w Pogorzeli powiat Koźmin
Oficer Ewidencyjny na powiat Koźmin

Kupię każdą ilość

butelek od piwa

i płacę najwyższą cenę

St. Opryszak Pogorzela

Telefon 12

CEMENT

portl. po cenach bezkonkurencyjnych
dostarcza tylko wagonowo

Reprezentant malopolsk. fabr. cementu
(Szczakowa, Górka etc.)

inż. **B. Giżewski**

Poznań, ul. Mickiewicza 32 tel. 3709

Kupuję

jaja!

w każdej ilości

Cz. Szydłowski Leszno

ul. Kościńska nr. 56

Księgarnia i skład papieru

poleca

Ustawę
o Urzędach
Rozjemczych

Podręczniki
szkolne i książ-
ki powieśc.

Otwarte w niedzielę 9 kwietnia
od godz. 12-tej do godz. 6-tej wiecz.

zeszyty, ołów-
ki, piórka,
atrament

bibułę i drut
do kwiatów
i t. d.

Hurtownie!
Edwarda Kraszewskiego w Koźminie
(Wydawnictwo Orędownika)

= Wapno, cement =
dachówkę i szplisy

wagon. i detalicznie ze składu

poleca

Antoni Janiak

budowniczy, Pleszew

Na sprzedaż

2 rasowe młode psy
Klasztorna 36
II. piętro

Wszelkie druki

wykonuje

Zakład Graf. E. Kraszewskiego

Dom z podwórzem i ogrodem

zaraz na sprzedaż

Jan Krzymiński, Koźmin Glinki.

Towarzystwo Pożyczkowe w Koźminie

Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędności w Poznaniu nr. 200558, w Polskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Poznaniu i Ostrowie oraz w Banku Związku w Poznaniu

przyjmuje

Oszczędności

płaci procent według umowy i załatwia szybko i tanio
— wszelkie sprawy wchodzące w zakres bankowości |

Do sprzedania

pojedynczo lub w całości większa partja

macior 4-letnich

oraz jagnięta

Majętność Szeleewo

Szan. Publiczności miasta Koźmina i okolicy polecam na sezon letni

Kapelusze damskie i dziecięce

w najnowszych fasonach

Przyjmuję również nadal kapelusze do przefasonowania i odświeżania

Mojem zadaniem jest oddać pracę czysto, gustownie, z gwarancją i po cenach bezkonkurencyjnych

Z poważaniem

Sternbergowa - Powidzka

Salon mód kapeluszy — Koźmin

ul. Borecka nr. 4 l. p.

Dem geehrten Publikum von Koźmin u. Umg. empfehle ich für Sommerjaison

Damen- und Kinderhüte

in ganz neuen Fassons

Nehme auch weiterhin Hüte zum Umarbeiten und Auffrischen an

Mein Bestreben ist jede Arbeit sauber, geschmackvoll, unter Garantie und konkurrenzlos zu verabfolgen

Hochachtungsvoll

Sternberg - Powidzka

Putz- und Mode-Salon — Koźmin

ul. Borecka 4 l. p.